

ՎԱՐԱԳԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԵ ՍԷՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷՅԵ

ՄԻԻԹԱԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԳԻՐԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

1868 ՄԱՅԻՍ 8 ԶԱՐԸԷՐԳԻԷ

ՆՈՒՄԵՐՈ 29

Վարացայի Հավատարմ հաճախող 5 տե՛ֆա չըգարըզ պէնէյի գըյաթի փէյին զարագ 1 Օսմանը լիբար օրուպ, թաշարար իչին փօթա իւճթի իւճթարար օրարագ 150 զուրուշ տուր, վէ նիւսիւնի 30 ար փարայա սաթըլաճագ տըր, իլանաթըն պէճէր սըրարը պիւրինճի տէֆա իչին 2 իւրինճի տէֆա իչին 1 1/2 իւչինճի տէֆա իչին 1 զուրուշ տուր, մէթուպ կէօնտէրմէր իսթէյէն Սթամպուլտա փիւրինճ ճիւր իչինտէ ճամը խանտա Նուրիճան Ա. Իփէթեան իսթինէ կէօնտէրմէր տիւրէր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

Լոնտրա 16 Մայիս

Բարլամէնթօ ազատընտան Ս. Լ. մեթրօնը ինկիլթէրարն վիւթէլայի հազըրէսի Սէպուտան միլլէթ մէճլիսլէրի մէվ. ճուտ օլան պիր մէմալիքին իտարէի հիւթիւ մէթինճէ ճարի օլան մէպտէլէրէ մուսալիք պիր հարաքէթտէ պուլունույօրլար տէյուլ քէնտուլլիւնտէն էմինիյէթին սէլու օլուն մասընը թէրլիք իտէճէր տիր:

Վաշինկթօն 17 Մայիս

Սէնաթօտա Բէիս Ղօհնսընըն միւթէճիմ օլտուղունու իլան իյլէմէթտէն էք: սէրիյէթը արա իլէ իսթինա իյլէմիշ տիր:

Բրէնս Վարօլէօնուն Սայիս սօնլաւընտա Տէրսատէթէ կէլէճէյինի Բրէս Ղազէթասը պէյան իթմիշ տիր:

Սիօ-Սանէիւրօ 25 Վարիլ պու կիւն եարըն Հիւմայալանըն ալընմասը պէթլէնիւր:

Փարիս 18 Մայիս

Ղաթօն հիւթիւմէթինին Ֆրանսայա թազմինաթ վերմիշ օլտուղուն րէսմէն սահիճ տիր: 20 նէթէր ճիւն հալլարըն քաթլինէ հիւթմ օլտու, վէ 9 նէթէրինէ Վրանսըզ գօմանտանը աթիլ իթմիշ օլտուղունտան, 11 նէթէրինին քաթլի իճրա օլտու, քաթլ օլունան Ֆրանսըզլարըն ֆամիլեսարնա թազմինաթ օլարագ 150 000 զուրուշ տաւ իլ վերիլմիշ տիր:

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱՄԻԼԻՅԵ

Բշգօտրա վալիլիկի ֆրգայի ասթէրիյէ գօմանտանըզ ինզիմամը վէ րիւթպէյի սամիյէի վիւղէրաթ իլէ իւչինճիւ օրտույի Հիւմայուն էրքեանընտան ֆէրիգ տէվլէթ իւ Եօմէր-Վիւլի փաշա հազըթէթլիւնէ թէվճիճ պույրուլմուշ տըր:

Տիվանը Մհաթմը Լալիյէ միւթէյիլիկի մուհաթէմաթ տայիրէսի պաշ քեաթիպի սապըզ սաատէթլիւ Վասըֆ էֆէն տիյէ:

Տիվանը մէզքիւր միւթէյիլիկի Սուհաթմաթ տայիրէսի պաշ քեաթիպի մուափնի սապըզ իզգէթլիւ Բիւշտի էֆէն տիյէ:

Շուրայի Տէվլէթ մուափնիլիկի Սէզաիպ օտասը միւտիւրի սապըզ իզգէթլիւ Սաատուլաճ պէյ էֆէնտիյէ թէվճիճ պույրուլմուշ տուր:

Սէտմիւրիլէ նաղարէն Ղէպէլը Լիպան Վալիսի Տափուտ փաշա հազըթլիւ լիւրինէ ումուրը Վաֆիա վէ թէլէղաթի նաղարէթի, վէ Ֆրանսօ էֆէնտիէ տաիլի հաթէսինէ փաշալըք մէսնէտի ճէլիլ իլէ Ղէպէլը Լիպան վալիլիկի թէվճիճ պույրուլաճագ իմիշ:

Սայէի էօմրանվայէի Հազըթլի թաճ տարիտէ հէր թաթարաթա ասարը թարաքի վէ իսլահաթըն փէյաթիլիյ րուսուլայի միւրայայի շուհուտ օլմագտա պուլունտուղու միսիլու, հէրը Սաատէթտէ պուլունան ֆուգարա վէ ասհապը իհթիյաճ ի թամընըն տիւշարը սլֆալէթ օլմայուպ թաշաիլը զէնայի իտէրէք, էմրը թապիւլէրինէ մէտար օլաճագ սէրմայէյի թէտա իրք իտէպիլմէկէ միւթէթիւր օլմագ նիյաթը մէրահիմ զայաթընա մէպնի Սուլթան Մհաթմ ճիւլարընտա վասի պիր Իսլահաթնէին քիւշատ պույրուլաճագը վասը սա մէի շիւթրանի վէ միհիտէթ օլմուշ տուր:

Ճէրիլիէ Հաթաթի

Վիլիտ ճէզլիլիսին տայիմա Սաթմա նաթը Սէնիյէնին թաշթը թասարուլթընտա պուլունմագ շարթը իլէ Վիլիտ մէսէլէսինին թափիլիսի էսպպընը իսթիհասալ

իլլէմէք իւզըն, Ֆրանսա վէ Լատրիա վէ ինկիլթէրա տէվլէթլիւ պէյնինտէ պիր քարար վէրիլիկի, Լունան Ղազէթալարընտան միւթէպան տըր:

Ռուրիէ տօրիան Ղազէթասընտա շուաթիտէքի պահա օգուլմուշ տըր:

Վարիլ 7 թարիսի իլէ Ստամպուլտան քօթէթօնաթիւրի Նօրպ-Էմի նամ Ղազէթայա շու վէճ իլէ եազըլմըշ տըր:

Սուսիա սէֆիլի ճէնէրալ Իկնաթիէթ ճէնապլէրի Ստամպուլա ալտէթ իթտիքլէրինտէ Ստամպուլա Ֆրանսըզ մէթէպի կիպի պիրպէ Բուս լիսանը իլէ օլմագ իւզըն պիր Տաթիլ-Նուշըն քիւշատիլի Օաթը հապըթլի Սաատէթ փէնահիյէ թէթլիլ իլլէմիշ տիր:

Ղէնէրալ Իկնաթիէթ ճէնապլէրի շուսու տէմիշտիր քի Պապը Լիլ Ֆրանսայա վէրտիլի իհասըն քէնտիսի տաիլի թալէպ իլլէտիթտէ րէտտ իտէմէզ:

Պապը Լիլ Ֆրանսայա պընու իհասն իթմէմիշ տիր, իլա քէնտուլիլի թէթլիլ օլունան զիւլմէրի թէթլիլ իտուպ տէվլէթ ֆայիտէմէնտ կէօրտիլիլիտէ, միվլէյի իճրայէ վալ իթմիշ տիր:

Ֆրանսանըն Ստամպուլտա պիր մէթէպի օլմասընա իհթիեաճը եօգ տըր: Լաթին Լարոփայա կիտուպ թաշաիլը իլմ ու հիւնէր իթմէկէ մէճպուր օլաճագ իքէն Ստամպուլտա հէր սընըթ թէպայի հազըթը Շահանէ ըթֆալընըն մըգտարը քիֆայէտէ իլմ թաշսիլ իլլէմէք իչին պիր պէյիլէք մէթէպին քիւշատընը Տէվլէթը, լիյէճէ մէնֆաթը քէսիլիլի մուճիպ օլաճաղըն տիւչինմիւշ տիր:

Իլլէտ տար իւլ ֆուսունըն Օսմանիլիլին թէլիսի պու մէպտէ իւզըրինէ վալ օլունմըշ տըր, պու մէթէպին քիւշատըն իւչ սէնէտէն պէրու սէյլէնմէթտէ տիր: Վուրիէ

տ՝Օրիան 1866 տա յուլիսին 2 սինտե մեք-
թեպը մեզքիւր հագգընտա շու վեճճ իլէ
եազմը տըր :

« Թիւրքիայա Լարոսիա իլիմէրինի իտ-
խալ իլլէմէք իչին, Ստամպուլտա պէօյլէք
պիր մէքթէպին քիւշատ օլունաճաղը մու-
գարրէր տիր :

Հիմտիյէ գատար Տէվլէթի Լիլիյէ-
նին խըտմէթէրինտէ իսթիլտամ օլունմագ
իչին ատամ եէթիշտիրմէյէ մախսուս եա-
լընըլ ատի մէքթէպլէր թէէսիս օլունմուշ
իտի :

Վիւշատը մուգարրէր օլան պու մէք-
թէպին իսէ, էհալիյէ վէ տէվլէթէ պէօյլէք
մէնֆաթմա մուճիպ օլաճագ տըր :

Պու մէքթէպին քիւշատընըն իլք զի-
իւմին Ստամպուլտա սէֆարէթլիյի էնա-
պընտա Սարքի տը Սուլթի վէրմիշտիր :
Պրանսանըն սէֆիրի պէօյլէ պիր մէտէնի-
յէթէ ֆայտէմէնտ թէքլիֆ իլլէմէսի իւզէ-
րինէ թաաճիւֆ իթմէք լաղըմ կէլիր մի՞,
« Կապը Լիլ տարիւլֆունունա տայիր օլան
թէքլիֆի գապուլ իթմիշտիր, տէյիլքի ֆըս-
« Լալթէթէն իլա մէնֆաթմը օլունուշ
իչին տիր » :

— Վալիէն սէօյլէնտիյինէ կէօրէ Լիլա-
թօն էֆէնտինին ֆարիստէ հասթաղըրնտա
օլան մէսարիֆլէր իչին, « Կապը—Լիլ թա-
րաֆընտան 11000 ֆրանգ իրսալ օլունմուշ
տըր :

— Լինէ գալիէն սէօյլէնտիյինէ կէօրէ
« Կապը—Լիլ թարաֆընտան Լիլաթօն է-
ֆէնտինին ֆամիլէապը իչին, 5000 ղուրուշ
մահիյէ պաղլանաճագ ղմըլ :

— Բաբա հաղըթէթլէրի թարաֆընտան
քիլիսէթէրէ էմր օլունմուշ քի՛ հէր ճումաա
կիւնիւ Խաշը սույա սօգուպ վէ « Լա Լիլ Կը-
Լիլ » քիթապըն միւլէլիֆի օլան Ս Լիլ-
նէսթ—Լընանը ֆօրըլ էթսինլէր :

— Պու կիւնքի կիւն եալընըլ Լօնտա
ճանիպինտէ 72 շիրքէթ վարըմըլ շըմէն-
տըֆէրլէր իչին :

— Սէմլէթէթէյնտէ պուլունան Լիլհու-
տիլէր հագգընտա վուգու պուլան թէատի-
յաթ վէ թէգէիգաթ իչին օլ թարաֆլար-
տա մուգիմ էճնէպի Վանսօլտըրը թա-
րաֆլարընտան մէմլէթէթէյն Լիլարէթինէ
վուգու պուլան իսթալաթ վէ թէնպիհա-
թա, Բուսիա Վանսօլտընըն տախի իշթի-
րազ իլլէտիկի իչին՝ Տէվլէթի մէթպուլտա
թարաֆընտան թէքտիր օլունտուղու, պաղը
Լիլօփա ղաղէթալարընտա կէօրիւլիւշ
տիր :

— Ղումաա Բաղարտան կէլէն խապէր-

լէր խօշնուտ օլաճագ տէրէճէտէ տիրլէր :

Լիլիլ 23 տէ աղըլաճագ եէրտէ՛ հէվի
մալլէր բիաղայա վասլ օլմալըլ օլունուշուն-
տան ապրիլ 26 տա բանայիր աղըլըլ, վէ
էվլէլքի սէնէլէրտուն զիյատէ տիպուլիթա-
ճա խաշիլ կէօրիւլիւշ տիր : Պու ֆայի-
տէմէնտ խաշիլն սէպէպի քիւլիլ հայվան-
լար իլէ հէմճիլար պաղէպանլարըն կէլմէսի
իմիշ քի իշլէրէ պիր գաթ տահա ըէվնագ
վէրմիշ :

Լալընըլ Ստամպուլտան իւշ պին պալ-
եա էօրիւլիւշ բամպուք վէ Լիլարիգա վէ
Հինտ պէզի օլարագ Մաթթէլէթիմիշ :
Լալին էօրիւլիւշ բամպուքլար տահա զի-
յատէ իթիպար պուլմուշ վէ պու մալ սայ-
քի բիաղատա թիւքէնմիշ տիր, զիրա պու
շէհրլէրին ահալիսի քուլլանտըրլարը էս-
վապը վէ սայիրէի քէնտիլէրի էօրիլէր :

— Լիլիւլիւք ալթուն իլէ Պրանսըլ լի-
րսընը թաղլիթէն խալը գալպ սիքթէ
նէշը իթմիշ օլան պիր գալպաղան գուժ-
փանեապընըն, Սէլանիթտէ էլէ կէթիլիլ-
տիլլէրինի, վէ պուլարըն տարպ վէ գաթ
իլլէտիլլէրի գալպ ագճէնին՝ ահալիսիտէն
ֆարգը տըգգաթմա մէնուլ իտուկի ղաղէ-
թալար ըիվալթիթինտէն տիր :

— Սահը հալին 5 ինճի բաղար իրթէ-
սի կիճէսի սաաթ պէլ պուլաք բատտէլէրին-
տէ Լիլուպ իւլսարիտէ Լիլ փաշայի ճէտիտ
մահալլէսինտէ քուլճու թէլլալը Սուլթա-
ֆա աղանըն խանէսինտէն աթէլ ղուհուր
իտուպ՝ աաքիրը Հահանէ վէ մէմուրինի
սայրիլ թարաֆընտան էթրաֆընա սիրայէթ
իթմէքթիլին եալընըլ մէլքիւր խանէ միւհ
թէրիք օլունուշ հալտէ պաստըրըլըլ տըր :

— Տիւնքի 28 ինճի նիւսիսէթիլտէքի Ս-
Լիլարտըն նուլթուրըն մապատի վէ իսթա-
մը)

« Կիրիտտէ ղուհուրա կէլէն վուգուա-
թըն հագիքէթը հալի, կիւրուհը էշգըլայէ
մուալէնթ իլլէմէք իւղըլ, Կարիպալտի
թաղըլընտան՝ մուալիսարին Ղէզըրէյի
մէլքիւրէյէ աղիմէթ իլլէմիշ օլան կէօ-
նիլլիլլէր թարաֆընտան, նէշը իթտիրի-
լէն պիր ըիսալէտէ պէյան օլունմուշտուր :

Սէրպուլմէլէրին՝ Կիրիտտէն գալմա-
լարընըն պաղլուճա սէպէպլէրինտէն պիրի
տախի՝ էսիր թուլթուլան Խալալարըն հագ-
գընտա Կիրիտ Խարիսթիյան ահալիսի թա-
րաֆընտան՝ իրթիքապ օլունան մուալէլա-
թը շէտիտէ վէ ղատըրանէյէ, արթըգ թա-
համիլ իտէմէլէրի վէ էշգըլանըն Սէր-
տարը—Լիլքէմ՝ ճանիպինտէն պաղը թէք-
լիֆաթը հալիլ քէնտուլլէրինէ իրսալ օլու-
նան պիր Խարիսթիյանըն պուրուն վէ պու-

լաղլարընը վէ տիրինի քէստիքտէն սօնկրա
կէրու կէսնտէրմէլէրի տիր :

Պունլարըն էֆքեարը, Կիրիտիլլէ-
րին ալէյհինտէ պաղը ատալէթի տա-
վէթ իլլէմէք իչին օլմայուպ՝ ահաճագ
պարպըլէլ հալինտէ պուլունան գալմիլլէրին
հինը մուհարէպէտէ նէ՛ հարաքեաթտէ
պուլունտուգլարընը իսպաթ իլլէմէք մապ-
սէտինէ մէպնի տիր :

Լիլթէ պու մուալէլաթը վահալիսին
իչին՝ մէսուլ օլանլար իսթիլալըն տախի
մէշվիգ ու մուհրիլլէրի պուլունմուշտուր :

Կիրիտ իսթիլալընա սէպէպիյէթ
վէրթիկի ուղունսուղլուգլարտան պիրի,
պէյն էլ տիւլլէլ ճարի օլան հուգուգու
միլլիյէ խուսուսուլտա, պաղը մուլաթարա-
լը գայիտէլէրին իհտասը տըր քի, մէրհա-
մէթ նիլլէթիլլէ Կիրիտ աաթթընըն գարը
վէ չօճուգլարընըն թախիսի, պի թարաֆ-
լըգ գայիտէսինէ էշքեարէ խալիլ կէօթիլ-
միւշտուր : Լիլէր պիլ տախի թէվալիֆը
էլքէսանըն իսթիլալտա տէվալլէրինէ
մուճիպ օլմագ իւղըլ, եինէ մէրհամէթ պէ-
հանէսի իլէ ֆամիլէալարընըն թախիսի իթմիշ
օլալըտըգ, Բուսիա նէ՛ տէյէճէք իտի :

Պիրտէ գուրսան սէֆինէլէրինին իս-
թիլալա իթտիլլէրի մուալէնէթէ պիր միւ-
տախիլլէյի աղիմէ նաղարը իլէ պաղըլըլ
աղը :

Պիր թաղըմ Լիլանան կէմիլլէրի ու-
սուլը հարպիյէ իւղըլ թէճհիլ օլունուպ
ճէղիթէ մուհասէրիտէ օլունուլ հալտէ խա-
ֆիլլէն օլ թարաֆլարա եանալմաղա ճէսա-
րէթ իտէկէլմիշլէր, վէ Լիլանանըլար իսէ
պու հարաքէթին հուգուգու միլլիյէյէ մու-
ղայիր օլմատըլընըն իտուա իլլէտիլլէրինտէն
մատաա, պաղը տէֆա Լիլանան հիւքիւմէ-
թինին պէյլէք սէֆինէլէրի գուրսան կէմի-
լէրինէ ըիֆաղաթ իլլէրլէր իտի :

Լիլարիգատա մուհարէպէի տախիլլէյէ
էնապընտա պէօյլէ պիր հարաքէթ վուգու
պուլսա իտի, մէմալիլը Սիւլթէթմէպի Լիլ-
րիգա հիւքիւմէթի պու հարաքեաթը քէն-
տու հագգընտա գապուլ իտէճէք մի՞ իտի
սիւալ իտէրիմ :

Լախուտ Թիւրքիանըն հագգընտա
պաղա տիւլլէլ սայիրէնին հագգընտա՝ պաղ-
գա գայիտէլէր մի՞ իթիլալ իթմէլի, սօր-
րարըմ :

Օաննըմճա Լիլանան հիւքիւմէթինին
հարաքէթի շայանը ղէմմ ու թաղպիհ տիր :

Ս. Բօհրան Լիլանան տէվլէթինին
Խնկիլթէրանըն իհտասիլլէրտէսի օլունուլ-
տան պահպէ՛ Խնկիլթէրանըն Լիլանանըն-
լարա մուալէնէթ իլլէմէկէ մի՛ ղուր օլուն-

լուծու իտտաւ իյլէմիշ իսէ տէ , պու թագ-
տիրտէ Եւնանիսթան միլէթ սըֆաթընտա
պզուլունուղու հալտէ , վեզայիֆի միւթե-
թիւթայէսինի իֆա իտուպ իթմէտիկինի թաճ-
քիթ իյլէմէմիզ լազըմ տըր :

Բժնշու տէվէթլէրէ թէրթիպ իտէն
թաահիւտաթը Եւնանիսթանըն , գաթիէն
իճրա իյլէմէտիկի աշիքետար տըր :

Պուլունուլա պէրապէր Տէվէթը Լըի-
վէ Եւնանիսթան հազգընտա զայէթ միւ-
թէտաթիլանէ սուրէթլէ մուամէլէ իյլէմիշ տիր :

Չիւնքի Եւնանիսթանըն ումուրու
խարճիւթի նազըրը Մ . Թիւրաթթընին
իլանաթը ըստիյէսինտէն սանկրա՝ Տէվէթը
Թիւնքին իլանը հարպ վէ Եւնան սէֆի-
րի իլէ Եւնան թէպաաթընը թարտ իյլէ-
մէկէ հազգը վար իտի :

Պուլունու սարֆը նազար , Վիրիսլիլէ-
րին Եւնանիսթանա իլհազ օլունուղու
հալտէ Լըիստան պազը զէվաթ կէլէրէք .
քէնտուլէրինի սոյաճաթ իթիգատընտա պու-
լունարաթ , Եւնանիսթանա պիրլէշմէք իս-
թմէտիքլէրինի պիտտէֆաթ , իլան իյլէտիթ-
լէրի հալտէ , Եւնանլըլար , երէն թահրի-
քետաթ վէ ֆեսաաթընա տէվաթ իյլէտիթ-
լէրինի անլայամամ :

Վիրիսլիլէրին արղու իյլէտիքլէրի շէյ ,
սուրէթը միւթագիլէտէ օլմաթ վէ պուլա-
տըրը հալտէ , էհալլէյի Միւսլիմէնին հայիզ
օլունուղի հուգուգ ու իմթիլազա նայիլ օլ-
մաթ շարթը իլէ , Պապը—Լըիսին թաճթը
իտարէսինտէ պուլունուլաթաա իպարէթ տիր ,
Խալամ էհալլիսինին պուլնա Միւսլիմանլա
մէսթին օլան Վիրիս ճէգիւրէսինին թէրթի-
տէն իմթինա իյլէմէկէ հազգըլարը վար տըր .
պիլֆարը . Վիրիս Եւնանիսթանա իլհազ
օլունու պիլէ Խալամ էհալլիսինին թարտ օ-
լունուպ օլունուլաթաազըլար , շիմտիտէն մա-
լիւմ իսէտէ , Խարիսթիյանըն պու պապտէ
վէրտիկի միսալ , Խալամլարա թէսլիլի վէ-
րէճէք գատար էմիյէթպախշ տիյիլտիր :

Չիւնքի Սըրպիսթան իսթիգլալիյէթի ,
օլուր օլմազ՝ օլթարաֆլարտա միւթէվաթան
Խալամ էհալլիսինի պիլ քիւլլիյէ տէֆ ու
թարտ իյլէմիշ . վէ Լէրէք թազմինաթը
լազըմէյի վէրմէկի վաթ իյլէմիշ իսէտէ ,
շիմտիյէ տէկին՝ հիւպիւր շէյին իճրա օլուն-
տուղու կէօրիւմէմիշ տիր :

Թիւրքիստան պաշգա էօյլէ մէզահի-
պը միւսթէլիֆէյէ թապի միլէթլէր իլէ
մէսթիւն պիր տէվէթ Լոգ տըր :

Պու ճիհէթլէ՝ Պապը—Լըի , Խալամ
վէ Գաթթըր , Օրթոթոգս վէ Լըմէնի վէ
Լէհուսթիլէրին միւթալէպ վէ միւտաալլիինի
պիր պիրինէ թէվիթի ու թէլիթի իլէ , պիր

պիրլէրինի թէլիթիպ իյլէմէկէ ֆրսաթտի-
տէ օլան պու միլէթլէրին հազգընտա՝ միւ-
սալաթ իլզըն մուամէլէ իյլէմէք , մէճպու-
րիյէթինտէ տիր :

Թիւրքիստան՝ պազը հարաթէթինի
թագպիհ իյլէմիշ իսէմտէ , Խալամլարըն ,
Խարիսթիյանլարըն հազգընտա , էօյլէ միւ-
թէտիլանէ վէ հազգանիյէթ մուվաֆըգ
պիր մուամէլէտէ պուլունուղըլարը հալտէ ,
Խարիսթիյանլարը միւսաթէ՛հէ վէ էհալլի ի-
տէրլէր տէյու , տէֆ օլունուլաթ ճայիլ տէ-
յիլ տիր :

Պէր վէճհի մէշուհ՝ Թիւրքիա , միւ-
լէթի միւսթիլիֆէտէն իպարէթ պիր տէվ-
լէթ օլմազա , պու միլէթլէրին պիր պիրի-
նէ թէվիթիպ իյլէմէսի , փօթիթիգաճա միւ-
նասիպ տէյիլ տիր :

Պուլունու էիսի . պուլունուղըլարը
հալտէ թէրք իթմէք լազըմ տըր :

Խնկիլթէրանըն՝ ումուրը խարիճիյէսի
Վազըրընըն թուլթուղու հարաթէթ , ու-
սուրը վուգուտտէ միւթապըգաթ իթտիկի
իշիւն , հազըգէթը շայեան մէտհ ու սէնա
տըր » :

ՎԱՐՈՒՄԻ ԿԱՎԱՏԻՍ

Պաճանտէրօսըն պաշ վէթիլիկի զէմա-
նընտա ինշասը Եւնան հիւթիւմէթի թա-
րաֆընտան , Թարիսթի թէրսանէլէրինտէն
պիրիսինէ սիֆարըշ օլունան զըրհը սէֆի-
նէ պէտէլիին իթիւճի թագսիտի շիմտիյէ
տէկին վիրիլմէտիկինտէն , սէֆինէի մէզթիւ-
րի՛նին ինշասընը իթիլգամ իտէն զաթ՝ գօն-
թրաթ օ մուճպիւնէ Եւնան հիւթիւմէթի-
նի բրօթէսթ օ իտէճէկին իլան իյլէմիշ իսէ ,
Եւնան հիւթիւմէթիին գասաթընտա պիր
հապպէ պիլէ պուլունուլաթընտան , հիւթիւ-
մէթը Լաշիգանըն թագսիթի մէզթիւրիւ
վիրմէկէ նիյէթի օլմաթը , պիր Եւնան
զազթմաթընտան մէնգուլտուր :

— Վիրիսլի ասըլարըն իտարէի մու-
վաթաթաթը Միւսթէմայի Լմէրիգա ճիւմ
հիւրիթիին մուվէնէթիին ըիճա իթ-
մէք իլզըն , սօղըրուտան սօղըրույա Սէ-
նաթ օ մէլիսինէ պիր արզուհալ կէսն-
տէրմիշլէր , վէ պիր գաշ մուպաթաթաթան
սանկրա , մէզթիւր արզուհալ Խարիճիյէ
Վազարէթինէ կէսնտէրիլիւշ . վէ իթի սէ-
նէտէն պէրու տէվաթ իտէն իսթիլալըն հազ-
գընտա՝ պազը թաֆսիլաթա շամիլ պուլուն-
տուղուտան , զազթմաթարա տէրճ ու նէշի
միւնասիպ կէօրիւմիւշ տիր :

— Լմէրիգա ճիւմհիւրիյէթի նէզտինտէ
մուգիւմ , Եւնան էլշիսի Մ . Բայգալինին

փարիս էլշիլիլինէ նասպ օլունաճաղը սէյ-
լէնմէքտէ տիր :

— Վիրիս ասըլարընըն Եւնան փարլա-
մէթօսուլա տաիլ օլմաթ իլզըն , ինթի-
խապ իտէճէքլէրի 16 ազա փարլամէնթօ
տարէսինէ գապուլ օլունուղտա , Սալթա-
նաթը Ս . Նիյէնին՝ Եւնան տէվէթի իլէ
գաթի միւնասէպաթ իտէճէկինի Սալթա-
նաթը Սէնիյէնին Լթինա էլշիսի Եւնագօ-
Վաթիստիս պէյ հազըթլէրի Եւնան խա-
րիճիյէ վէթիլ Մ . Տէլի—Լանիյէ վուգու-
պուլան միւթաթաթընա պէյան վէ իֆա-
տէ էյլէմիշ տիր :

Լազայի մէրգումէնին՝ Եւնան հիւթիւ-
մէթի թարաֆընտան , գապուլ օլունաճա-
յաճաղըն , Եւնան զազթմաթարըն իֆա-
տէլէրինտէն տիր :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Պուլունու ապտէմ՝ Պուլունուտան թա-
րաֆըմըզա պիր մէթթուպ կէսնտէրիլիւշ ի-
տի . մէզթիւր մէթթուպուն մէալի Պուլու-
սատա ֆուգարալարա իյանէ իթմէք նիյէ-
թիլէ Լազաաաաիւրազ ընկերութիւն իս-
մէտէ պիր շիթթէթ իհաաա օլմուշ օլունու-
ղունու պէյանի իլէ պէրապէր , 12 վէ 14
եաշընտա իթի մէթթէպ շալիթաալարընըն
փէտէրլէրինտէն ալմըշ օլունուղարը սիմթ
փարաթընը խարճ իթմէյէրէք սազլայըպ ,
վէ 400 զուրուշ մըգտարի պիրիթթիթթէն
սանկրա Լազ հինգշաթթի կիւնիւ մէզթիւր
Ինկիլուլիւն մէթթէլինէ թէսլիւմ էթմիշ
օլունուղարըն մա թէշէքթիւր պէյան էյ-
լէմիշլէր տիր :

Տօղրուսու պու իթի չօճուղարըն ֆու-
ղարա հազգընտա իպրազ էթթիլէրի տույ-
ղուլարը զայէթ մէթհէ շայան տըր , չիւն-
քիւ փէտէրլէրինտէն սիմթ փարաթըն տէ-
յէրէք ալարզլարը ազլէյի ֆուգարալարա
պիրիթթիլմէլէրի , քէնտիլէրինին չօճուգ
շաղլարընտա ազգասլը օլունուղարընա պիր
իսպաթ վէ չօղլարընա տաիլ պիր պէյիլիթ
իպրէթ տիր : Ը ու միւնասիպէթ իլէ ունուլ-
մայըլ Սուուլմիսիւրազ ընկերութիւնուլ
զիթիլինի կէշմէթիլէ , մէզթիւր ընկերու-
լիւնուլ հաթթաաա 40աթ փարա վէրմէք
շարթը իլէ 500 գատար հիսսէտարը վար
տըր . վէ իհաաա օլունուղու վաթթ իլէ սէնէ
տէվաթ օլունուլա շարթը իլէ օլուպ , իլէ
սէնէ իսթաթ պուլունուղտան սանկրա քեա-
միլէն մէթթէպ իտարէսինէ օլան հասըլա-
թը թէսլիւմ օլաճաթ իտի . իշիթաթիլիլիլ իլէ
սէնէ թէթթիլ օլմուշ իսէտէ , հիսսէտար
պուլունուլարըն փէք չօղլարըն թէթթաթ

Հաճախ 40 փարա վերեճեքերին պէ-
յան էտերէք, ինկերութիւնուն տաղըմա-
մասընը արդու էթմիշէր տիր:

Պոխուսուս հագգընտա տախի քէն-
տի թէշէքքիւրիւմիւզիւ պէյան էտերէք,
պաղը, հայի վագթի եւրինտէ օղւպ տա
հաճախ վերեճէյի 40 փարայը անկարեա
տըր զանն էտերէք հլիյէթ էտէնէրէ վէ
հէնիզ իքի սէնէտէն պէրու քէնտի վաճի.
պէյի զիմէթինի ունուտարադ վէրմէյէնէ-
րէ, հալիսանն սուրէթտէ քէնտի պօրճւա-
րընը էտա էթմէրինի ինթար էտերիզ,
վագաա օլպիլըր քի զաթէն, գուտրէթի
վար էգին սօնուտա քէտէրէնէնէր տէ
պուլունա պիլըր, պիզիմ սէօղիւմիւզ օն-
լարա օլմայուպ իլլա գուտրէթի եօլունտա
օլանլարա խիթապէն տիր: Սէ պիր տէ
հաճախ վերիլէն 40 ար փարայը վէրէ-
պիլըր հէմէն 1500 նուֆուս պուլունա պի-
լըր օլտուղու հալտէ հէնիզ 500 տէն զիյա-
տէ օլմամսը իշին տախի թէնսիւֆ էտերէք
կէրէք Ուսուսմասիրաց ընկերութիւնա, կէ-
րէք Ղլքատաւիրաց ընկերութիւնա հաճ-
թատա 40 ար փարա վերէրէք կէրէք մէք-
թէպին իլէրլէմէսինէ վէ կէրէք պիշարէկեա,
նըն գայրըմասընա քեաֆֆէյի հէմէն հրիլէրի
մին հիսսէտար օլմալարընը արդու էտերիզ:

— Սէմուրիմիլէ նաղարէն փանոսեան
էֆէնտի, քէնտի զաղէթասընըն գափատըլ-
մասըրիւզէրինէ իւպհէտըլ տէվէթու Պու-
ատ փաշա հաղըթէթէրինէ պիր գըթա իս-
թիտա վերէրէք, Ղլմն. Ս. Պատրիարք հայր
հաղըթէթէրինի տալայա տալէթ էթմիշտիր,
մէքքիւր իսթիպանըն էմալինտէն անշաշը-
տըղընա կէօրէ, Ս. Պատրիարք հայր հաղ-
րէթէրինին միւմայիլէյ հաղընտա Պա-
պը Ղլիլէ իթմիշ օլտուղու թէշէքքիլէրի
գապուլ իթմէտիյինի, վէ քէնտի զաղէթա-
սընտա հէր նէ քի տէրճէթմիշ իսէ՝ քեաֆ-
ֆէսինին սահիճ օլտուղունու իսպաթա միւք-
տէտիր օլպիլէճէյինի, վէ թարաֆէյինին
մուհաթէթէրինէ հուզուրտա պաղըլարադ
իսհագգ հագգ օլունմասընըն ընճասընտան
իպարէթ իմիշ:

— Իշիտտիյիմիլէ նէզարէն՝ Պանոսեան
էֆէնտինին փրկիլ իտարէսի կիւնիւնտէն
ղալան պօրճուն պիր ան էվիլէ թէտիյէ օ-
լունմասը իշին Խսկիւտար, Վուզկունճուգ
վէ Վուլմաթիու ճանիպէրինտէ պիրէր ցօ.
միթէ թէշէթիլ օլունմուշ վէ էհալի իսէ
մէտհ ու սէնալէրէ շայան պէօլիւք արդիւ իլէ
պու խայըրիսաշըղա հիսսէմէնտ օլմապտէ
իմիշ:

— Վէզա Խսկիւտարտա միւթէպէր պիր
գաաընըն թաճըր ըրյասէթինտէ մէքքիւր

նիյէթէ մէպին թէշէթիլ օլունման գօթիթէ
պէօլիւք զայրէթ իլէ քէնտի մէմուրիյէթ-
լէրինի տէվալ իթմէթտէ տիրէր:

Տօղընսունու սէօլէ յէրէք միլէթիմիզ
վէ զիյատէսիյէ գատընլար իւղէրինտէ կէօ.
րիւլէն պու պէօլիւք տուղու վէ էսէրլէր տիլ
իլէ թապիր օլունմալ շիւքրանիյէթ վէ
թէշէքքիւրլէրէ լայըգ ուրըլար, վէ հէր քիմ-
քի միլէթիմիզ իշին փարա վէրմէլ տէյի
իտաա իտէր իսէ, շիւքհէսիլ տիր քի
զիյատէսի իլէ էտըլմադտա վէ միլէթիմի.
զին տույղուլարընա աշինա օլմամագտա տըր:

— Փաղար կիւնիւ Պէշէթաշ մէքթէպի-
նին իսալա հալի իշին, մէքթէպը մէքպու-
րէտէ ումուլի մէճիս թէշէթիլ օլունմալ վէ
Պաեր. Խորէն եպիսկոպոս Վարպէյան
հաղըթէթէրինին թաճըր ըրյասէթինտէ էէ-
նիտէն պիր Հոգաբարձութիւն իհտաա օլուն-
մուշ վէ պէօլլէթիլէ վուգու պուլան պաղը
ուլունմուղըլարըն էօնիւ ալընմիշ տըր:

Պաեր. Խորէն եպիսկոպոս հաղըթէթէ-
րինին միլէթ հագգընտա իպարալ իթմէթտէ
օլտուղու ճաճա ու զայրէթէր թալիթէ հա-
ճէթ օլմատըլընտան շիւպհէսիլ էօլլէ պիր
զայրէթէլ Օւթըն թալիթըրիյասէթինտէ
օլան մէքթէպ լայըղը պիր մէքթէպ օլունպ
պիլլէրի հագգընտա սէնա օգուլմաղըղա Ռէճ-
պուր իտէճէք տիր:

... Խմբագիր

Ձեր պատուական Ղլգօգուտ լրա-
գրոյն 25 ըր թուոյն մէջ երբ բերկու-
թեամբ սրտի կարգացիւք Սեբաստիոյ Սե-
նէքերիման ընկերութեան նորակալմու-
թիւնը և պարգաւ բարեկարգութեանը մասին
լրաճ ջանքերնուն և ձեռնտուութեանը. հա-
մար մեծապէս շնորհակալ ըլլալնէս յետոյ ի
բաջալերութիւն նոցա 120 ի չափ համալիտ
եղբայրներէ բաղկացեալ ընկերութիւն մը
կազմցինք, յիշեալ ընկերութեան բարի
նպատակուն օժանդակութեանց համար որ
Սենէքերիմեան մէկ ճիւղը պիտի սեպուի, և
փոքրիկ գումար մ'ալ հայթայթեցինք շնոր-
հիւ Սեն. Սեբաստիոնի Ղլգասէր աղա-
յից որ ժամանակին յականէ յանուանէ
խորհրդականօք հանգընճ հրապարակաւ կը
յայտնեմք Ձեր պատուական օրագրոյն մի-
ջոցա:

Ուստի... Խմբագիր թողուլ այն ան-
տելի ընթացքնիս յետադիմութեան պատ-
ճառները, բարեհաճեցէք Ղլգասիրաբար մեր
այս երկողը նամակնիս հրատարակելու:

Սնամք...

1868 Մայիս 6

Ս. Վ.

Ումուրու Վաթիա, Ռօսթա վէ Ռո-
լէկրաֆ Վաղըրը աթուֆէթիւ Ղլաթօն
էֆէնտինին ճէնապէ ալայընըն իճրա օլուն-
մասը:

Մայրս 8 թարիխի իլէ լա թիւրքիւ
զաղէթասընա շու վէճ իլէ էաղըլմըլ տըր:

Չարաճապ կիւնիւ էօլլէն վագթիւ-
րընտա Ղլթուֆէթիւ Ղլաթօն էֆէնտինին
ճէնապէ ալայը իճրա օլունմուշ տուր: Սալը
կիւնտէն հէթիմլէր նաշէսինի պահարաւմըշ-
լար իտի:

Յերտասը կիւնիւ քէնտու հիսապորը
տօսթլարը վէ վիւքէլատան պաղը քիմսէլէր
էօլունիւն էվիլնէ ալիմէթ իթտիլէր փարիս-
տէ տիրալէթ վէ սայըր էհլէյէթէրի իշին
պէօլիւք շէօհրէթ քէսպ էթմիշ օլան միւ-
թէվէֆայա սօն մէսքեանընա գատար ըր-
ֆագաթ իթմէյէ, Էթիօն տ' () Նէօն նը-
շանընա հայիլ օլան պու զաթըն ճէնապէ
ալայընա պիր րայէթ օլմագ իշին խասսէթէն
պիր թագըմ ասաքիր կէօնտէրլմիշ իտի:

Իշիլիւնիւն արապասը էսնիւնտէն փա-
րիս Սէֆիրի Տէվէթիւ Ղէմիլ փաշա վէ
ագրապասընտան Սատէթիւ Վուպար
փաշա հաղըթէթէրի իլէ միւթէվէֆանըն պիւ-
րատէրի կիտէրլէր իտի: Միլլէթը Լըմէճ
նիւան մէքթէպինին շակիրտանը և անան
արապանըն արգասընտան վէ սէֆարէթ մէ-
մուրարընըն վէ սայիր հաղըրանըն էսնիւն-
տէն կիտէրլէր իտի, վէ պիր պէօլիւք ասա-
քիր տալի ալայըն էթրաֆընը իհաթա էթ-
միշ իտի:

Ղէնապէ տօղըն Սօնթմալթըր գապ-
րիսթանընա կէօթիւրիւլտիւ, վէ օրատա
մուլագաթ պիր մէզար տէրունիլնէ վաղ օ-
լունտու, զիրա ֆէրտասը կիւնիւ Սթանպու-
լա նաղլ օլունմագ իւզըն փարիզտէն միւ-
թէրահի օլաճագ իտի: () րատա պիր Լը-
մէնի փալաղ լաղըմ կէլէն պուլարըր էտա
էթտիքտէն սանկրա, Ժոհանալ ալ Վաթիան-
Ռէնթէլ նամ Սրանսըղ զաղէթասընըն միւ-
էլլիֆի սապըղը պուլունան, Ս. Սրանսուա
Վօկէս միւթէպիր պիր նութգ իլէ միւթէ-
վէֆանըն էօմրիւնիւն փէք գըսա լաքին մէտհ
ու սէնալէրէ շայան օլտուղունու թէճվիլ
իլլէմիշ տիր, անտէն սանկրա Տէվէթիւ
Ղէմիլ փաշա հաղըթէթէրի տալի տիւնքիւ
նիւսիւմիլտէ միւնտէրիճնութու իրատիյ-
լէմիշ վէ հաղըրան իւզէրինէ չօգ թէէսիր
իթմիշտիր:

ՄԻԻԷԼԻԹԻ ՂԱԶԷԹԱ

Ն. Ս. ԻՓԷԷԼԵՆ

ՍԱՀԻՊԻ ՂԱԶԷԹԱ ՎԻ ՄԱԹԱՐԱ

Ե. Ե. Ե. ՄԻՆԱՍԵԱՆ